

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Practica Cancellariae Apostolicae Cvm Stilo Et Formis In Romana Cvria Vsitatis

Paulus, Hieronymus

Venetiis, 1572

Notabilia super vacantibus non reseruatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10350

in executoriis incipitur, per se.

Quando creatur canonicus in duabus, vel in vna sola Ecclesia, & ad aliud beneficium, tunc non dicitur specialē gratiam facientes, sed in forma vnum, vel duo, dicitur semper specialem gratiā faciētes. & vide in char. se. verbo.

Aduerte, quòd quando fit expectatiua in forma vnum vel duo &c. & dicitur, etiam si quodlibet eorum

tus &c administratio vel officium fuerit. Et ad dignitatē administrationem, vel officium huiusmodi contueuerit quis per electionem assumi, debet dici, Eorum que alteri cura imminet animarum, & non, eique cura immineat animarum, quia refertur ad illud quodlibet.

Item, quando expectatiua dispensatur ad incompatibilia, & parochiales, debet narrari regula dispensationis, vide licet, quòd per quamcunque signaturam.

Nota, quòd quando quis non creatur Canonicus, nō potest in literis derogari statutis, de non recipiendo, nisi tibi les, vel aliis statutis similibus, quia derogatio est specialis, gratia verò generalis, sed debet dari indultum per literam ad partem.

*Dispen.
ad ij. in
expe.*

*Deroga-
gatio sta-
tu. de non
recipien-
do igno-
biles.*

Notabilia super vacantibus non reservatis.

GRatiam beneficii impetrans, non tenetur facere mentionem de qualitate ordinis annexorum in beneficio impetrato secundum Anto vt no Cal de rescrip in nostra. ver. tertio quarto nec etiam facere mentionem de titulo beneficii patrimonialis vt ibi not. Inno ver. seq. De primo dicto tex. in c. ei cui. de præben. in vi. & ibi hoc no. Ioā. And super verbo quod possit in nouella.

Gratiam beneficii collegiati vel cōuentualis impetrās, si hoc exprimit quòd sit collegiatum, vel conuentuale, nō tenetur aliter facere mentionem de cura, etiam si habet curam parochialem extra collegium, vel conuentum, nisi essent duæ Ecclesie separatae, scilicet, collegiata, vel parochialis simul iunctæ & vnitæ, ita quòd vna non sit alteri annexa, nec ei subsit, not. Lap. in capitu cum in illis. de præbend. in vi.

Gratia

Gratia nō est surreptitia, licet impetrans tacuerit modū vacationis beneficii, sufficit enim q̄ vacationem expressit. & dicitur simpliciter, vacet, intelligitur q̄ vacat vacatione iur. & facti. not Lap alleg lxxxix col vij

Curata Ecclesia propriè dicitur, quæ habet curam actu, illa autem quæ habet curam habitu duntaxat, habetur pro non curata, saltem quoad vitandam pœnam constitutionis de curata loquentis. no. 10. And. de elect. licet Canon. in vj in glo. ordi. &c.

In beneficiis habitu curatis non ponitur cōstitutio, execrabilis, nec in beneficio cui cura per vicarium perpetuū exercetur, & tunc non ponitur c. de multa. sed ponitur per affecutionem &c.

Nota, q̄ clausula, considerationis talis &c. ponit̄ quādo supplicat Cardinalis, vel Imperator, aut Rex, seu Regina.

Clausula verò, pro quo talis supplicat, ponitur quando supplicat Episcopus, vel dux aut alia persona.

Item nota, q̄ cum dicitur, Cum itaque &c Ecclesiam S. Marię loci de Canispenetrè diœces. debet postea dici, Volen dilectum filium M dilecti loci. & non dicere decanis, & dictæ diœces.

Si vacās Canonicatus & Præbenda, aut dignitas cuiusdā Ecclesiæ, & conferantur vel mandentur conferri alicui, non est de stilo, & in minuta ponitur, q̄ ille simul obtinere possit c j de consue lib vj.

Item si beneficium vacans est depēdens à monasterio, vel alio loco regulari, vel dicatur in supplicatione, q̄ illud beneficium dependeat, vel pertineat ad collationem regularium, semper debet dici, per clericos seculares regi consuetum, quando confertur seculari.

Item, si beneficium dependens ab aliquo Monasterio, consueuerit regi per seculares, & conferatur religioso, debet dari regulariter, In commendam, aliàs titulum cum dispensatione. Si verò consueuerit regi per Monachos monasterii, debet dari fratri medicati in cōmendam. Ratio. n. diuersitatis est, q̄ si daretur beneficium, q̄ consueuerit regi per Monachos, in titulum, tunc est necessaria translatio.

Nota, quòd impetrans parochialem Ecclesiam solitam regi

regi per Canonicos regulares. debet dici talis Monasterij. & inhibetur Abbati, & Conuentui, & derogatur statutis, & ponitur clausula, admitti &c.

Si prouidetur mendicantibus de Parochiali Ecclesia, dicitur, Dilecto filio N. ordinis fratrum minorum professori & non dicitur rectori. In non obstant. dicitur, ac dicti ordinis statutis quodque ordinem prædictum expressè professus existis, dicitur, quando in domo ordinē prædictum expressè professus fuisti.

Si Cardinali prouidetur de beneficio regulari, tunc debet dari, in commendam tenendum, vnà cum aliis suis beneficiis quę obtinet. Et sic rationabiliter fieri Si verò velles dare in titulum, tunc deberes ponere in fine dispensationem, vt illud posset obtinere.

Aduerte, q̄ in executoriis de beneficiis vacantibus non ponitur, specialem gratiam, sed simpliciter dicitur, hodie dilecto filio M. &c. & idem in expectatiuis, nisi quando datur in forma, vnum, vel duo, vel vnum tantum, quia tunc in executoriis dicitur, hodie dilecto filio Ioanni &c. specialem gratiam. Et ita obseruat stilus. Sed si poneretur specialem gratiam in vacan. propter hoc literæ non essent rescribendæ nec surreptitię.

Si quis petat sibi de pluribus beneficiis prouideri in vna supplicatione, per fiat vt petitur, intelligitur esse prouisum de omnibus, dum tamen valeant vltra centum florenos, & ita obseruat Cancellaria, & hoc quando vacat per vnū modum, vt per mortem vnus. Si verò vacarent ex diuersis capitibus, tunc non venit, nisi primus modus vacationis, nisi signatura diceret, fiat vt petitur de omnibus.

Quando prouidetur de præstimoniiis, ponitur clausula, admitti, quoniam ad Canonicos pertinere consueuerit, admittere tales Et nota, q̄ generaliter vbicunque præsit superior de iure vel de facto, debet poni clausula, admitti. & quando requiritur alicuius vel aliquorum consensus.

Nota, q̄ in regularibus, cathedralibus, seu collegiatis Ecclesiis ac Monasteriis, nunquam ponitur clausula, Aut si præsens non fueris, quia beneficiati in illis semper debent esse præsentis, & residere in eisdem, & quia dum emittunt

professionem, tunc præstant iuramenta. Et si alicui conferatur beneficium in ipsis Ecclesijs seu Monasterijs, quod consueuisset regi per seculares clericos, etiam dicta clausula poni non debet, quia statuta & consuetudines duntaxat extenduntur ad regulares earundem Ecclesiarum & Monasteriorum.

Quando aliquis est officialis in Curia, tunc debet affirmatiuè poni: vt tibi qui Secretarius noster existis. Si verò est officialis extra Curiam, tunc assertiuè: vt tibi, qui, vt asseris dilecti filij nobilis viri. E. ducis Mediolani Secretarius existis.

Clausula, aliàs ius quæsitum, ponitur quando vocatio beneficii, est in suspensu, quia adhuc non vocat, sed debebat vacare: vt est in beneficio, quando quis vult resignare in partibus, quando committitur quòd recipiat resignationem beneficii & illud alteri conferat. Et ista clausula, dummodo tempore datæ præsentium non fuerit alicui specialiter ius quæsitum, ponitur in omnibus beneficijs non reseruatis. Ponitur etiam in beneficijs reseruatis, quando exprimis detentorem: aliàs in beneficio reseruato ponitur clausula, dummodo eius dispositio.

Item nota quòd illud quod ponitur in præiudiciũ supplicantis, non repetitur.

Gratiam beneficii impetràs licet de beneficio quòd detinet, teneatur facere mentionem, siue de iure siue de facto teneat, si tamen dicit sed id Canonicè tenere quòd de facto obtinebat, non propterea gratia vitatur: quia quòd iuste vel iniuste teneat, est quid extrinsecum à gratia, nisi iniusta detentio redderet eum inhabile ad beneficia not. Franc. in Clem. si Romanus, in fin. de præbend. & vide infra char. i. in verb. gratiam beneficii & in alia char. ii. verb. gratiam beneficii & sequent.

Super eo quoque dicitur quando pertinet ad collationem, aliàs dicitur, & super eo lis &c.

Per diligentem examinationem, dicitur in curatis, in alijs dicitur, si post diligentem examinationem.

Clausula, aliàs de vitæ ac morum & cæt. illud aliàs ponitur quando impetrans est inhabilis vel minor annis. & ponitur

CANCELLARIAE. 1311

ponitur ibi, merito ad hoc aliàs idoneum. Licet in supplicatione dicatur nullum beneficium obtinens, in litera Apostolica illud nō debet dici: quia ex quo in ipsa litera nō dicitur quòd habeat alia beneficia, apparet quòd nullum habet: ideo superflue diceretur nullum beneficium Ecclesiasticum obtinens.

Clausula, cæterisque contrariis quibuscunque, nunquā debet poni quando debet subnecti aliud contrarium. Et ideo debet tunc poni, statutis & consuetudinibus contrarii quibuscunque. Et non debet dici cæteris. Et postea debet subnecti, aut si aliqui vel aliter, secundum materiam.

Si quis petit prouideri de beneficio, & non dicit illud esse cum cura vel sine cura, tunc in minuta potest addi, quod sine cura sit, & posset addi, quod esset curatum, nisi diceretur quod sine cura est. Et postea in clausulis generalibus esset dictum in supplicatione, etiamsi ei cura immineat animarum indigentibus, secus in aliis, ut not. ii. infra verb. in vacante.

Clausula, aut ex alterius cuiuscunque persona, quæ consuevit poni in vacante ideo ponitur, quia aliàs si beneficium vacaret per obitum alterius personæ narratæ, vel aliàs quomodocunque, non veniet beneficium, etiamsi esset apposita clausula, vel aliàs quouis modo. Cuius vigore licet veniat alius modus, non tamen venit, nisi ex persona illius de quo est facta narratio, siue mentio in literis, quia verbum, aliud, est relatiuum similitudinis, ut in e. sedes. de rescript. & per glo. in e. damnamus. in ver. alius de summ. Trinit. & habetur in l. si fugitiuus. C. de ser. fugit. & quid si exprimitur modus vocationis per constit. execrabilis, cum clausula, vel aliàs quouis modo, & vacet per nō promotionem, vel ingressum religionis vide Rot. de rescript. in nouis prima in ordine, & in num. xxvii.

In vacante debet dici affirmatiue, quòd si curatum, vel sine cura, & non potest tolerari, quia diceretur, etiamsi ei cura immineat animarum, nisi in dignitatibus in quibus posset dici vide supra in secunda nota.

Item nota, quòd si Capella est corpus de se, nō venit clausula, admissionis, sed quo ad altaria, & vicarias, quæ sunt in Ecclesiis venit clausula admissionis, etiā quo ad

*Aliàs
quo vis
modo.*

altaria quæ sunt in Ecclesiis parochialibus.

Item, si altaria sint in Ecclesia parochiali, non oportet facere mentionem de statutis, & iuramento. & tunc debet inhiberi Capitulo, seu si venerabili fratri nostro &c. Capitulo Ecclesiæ prædictæ, & idem si dependerent à Monasteriis, vel aliis regularibus locis, quæ haberent statuta.

Item nota, quod quando non datur reseruatio de principali dignitate, puta quia committitur resignatio ad partes, nūquam debet doceri de principalitate, ratio est, quia non datur reseruatio. Item tunc non debet dici, dummodo eius dispositio, sed dummodo in ea non sit alicui specialiter ius quæsitum.

Item, non debet poni decretum de reseruato.

Item nota, quod quando beneficium, vel prioratus dependet ab alio, semper debet poni clausula, facientes dictum Ioannem &c. ad beneficium, vel procuratorem huiusmodi, ut est moris, admitti.

Item omnis prioratus, qui non est conuentualis, dependet ab alio, & ideo debet poni clausula, admitti, & etiam in conuentuali, si dependeat, & non obst. monasterii a quo dependet.

Item si in supplicatione dicatur, Lis in Romana Curia vel extra eam pendeat indecisa, tunc simpliciter dicetur in minuta, aliàs dicetur sic, & super eo inter aliquos lis, cuius statum præsentibus haberi volumus pro expresso, pendeat indecisa & non intitulatur quis de beneficio litigioso, etiã si illud possideat.

Gratiam beneficii impetrans tenetur facere mentionem de alio beneficio quod obtinet, licet de facto, & non de iure, sed occupatum teneat. c. cum teneamur. de præb. & facit c. in nostra de rescri. & ibi vide plenissimè & copiosè per R. P. D. Felin. no. de præb. eum cui lib. vj. in gl. eadem ratione. Item tenetur facere mentionem de beneficio in quo ius habet, licet possessionem non habeat, dummodo sciat sibi collatum esse, secus si ignoret. de rescri. c. gratia. lib. vj. nã et si spoliatus est beneficio, tenetur de illo facere mentionem. no. Ioan. And. de rescri. in nostra. ver. nemo ad quæstiones. In impetrationibus literarum ad beneficia, debet fieri mentionem

tio de beneficiis super quibus essent signatę supplicationes, licet super illis literę Apostolicę confectę non fuissent. Et etiam de gratia expectatiua, cuius habet supplicationem signatam si intendit illam expedire.

Item quando in narratiua dicitur, parochialis Ecclesia, postea in processu literę non debet dici, de dicta Ecclesia, cui cura imminet animarum, q̄a ex quo dictum est q̄ est parochialis, superflue d̄r q̄ cura illi immineat animarum.

Item nota, q̄ prioratus, siue administratio monachalis committi alicui, vel conferri non potest, nisi expresse professus fuit ordinem Monachalę vt in Cle ne in agro § sane & hoc veriũ nisi diceretur, in cõmendam, quia tunc nõ requiritur quòd sit professus.

Item nota, q̄ claufula, quę ponitur in beneficiis deuolutis, videlicet dummodo deuoluta sint, vt p̄fertur, non debet poni, nisi quando beneficium est de iure patronatus laicorum, quia Papa non intendit aliquo modo prouidere, secus in aliis beneficiis.

Itē nota, q̄ quando vni est prouisum de beneficio, & postea per affecutionem vacat, nõ est necesse q̄ exprimat̄ur quomodo tunc vacauit, sed sufficit dicere, tunc certo modo vacante prouisum fuit, si non fuisset prouisum, puta q̄ literę non fuerant executę, aut non fuerant expedite, tunc debet incipi, & narrari primus modus vacationis. Ratio diuersitatis est, quia in primo casu vacat per affecutionē fiendam, ex quo prouisum fuit. In secundo casu vacat adhuc per primum modum vacationis, & ideo ille modus vacationis debet narrari.

Item nota, q̄ in secularibus, & regularibus, cathedralibus Ecclesiis, ac Monasteriis Canonorum regularium, dicitur Capitulum, in aliis regularibus dicitur Conuentus.

Item nota, q̄ quando dicitur beneficium simplex, nunquam debet dici, quòd sine cura est.

Item nota, quòd in supplicatione non est necesse exprimere valorem beneficii, quòd per affecutionem alterius dimitti debet.

Item nota, q̄ quando vnus intitulatur de beneficio, dũ modo non dicatur parochialis &c. semper debet dici clerico,

rico, vel presbitero perpetuo beneficiato Sed si dicatur, rectori parochialis Ecclesie, non debet addi presbitero, vel clerico: quia de necessitate nullus potest esse rector parochialis, nisi presbiter, vel clericus, qui infra annum promoveatur.

Item nota, quod ordinatio semper inhibetur, licet ad eius collationem non pertineat beneficium, & ita inhibetur ordinatio, & Abbati, vel illi ad quem pertinebit collatio.

Item nota, quod si Ecclesia cathedralis vacat, vel sit commendata, debet dici, ibi inhibentes, seu ipsi Episcopo pro tempore existenti. Si tamen est dubium de vacatione, vel commenda, potest dici, Seu si venerabili fratri nostro Episcopo Magalon &c si certum est de vacatione, vel commenda, sic dicetur, Seu si venerabili fratri nostro Episcopo Magalonen. credo quod litera transiret, & non esset rescibenda.

Item nota, quod pro tempore existenti, etiam ponitur quando ordinarius se iniecit provisioni, &c.

Item nota, quod dictio, vel apud nos debite &c commedatum, tunc ponitur, quando narratur aliquid factum prius, ut defectus natalium, vel inhabilitatio, & similia.

Item nota, quod tunc ponitur verbum, affectus, quando de iure fit affectio: si autem de facto, tunc dicitur & ponitur verbum apprehendit.

Asequitur de iure apprehendit de facto. Item nota, quod in beneficiis vacantibus ponimus extensè, videlicet, Præposituram quam q. F. ipsius Ecclesie Præpositus dum viueret obtinebat, per ipsius F. obitum, qui extra Rom. Cur. &c. In nouis verò provisionibus, & aliis narratiuis debemus dicere breuiter, videlicet, Præposituram per obitum F. extra Rom. Cur. defuncti vacan.

Gratiam beneficii impetrans, licet de beneficio, adde quod non solum de iniusta detentione, sed etiam de fructibus perceptis tenetur facere mentionem, nisi ipsos in utilitatem Ecclesie conuertisset: ut no. Ioan. And. in addi Spec. in tit. de dispensat. S. videndum. circa fin. versi. sed sponte aliquis fuit factus inhabilis ex perceptione fructuum ad beneficia, secundum Host. ut not. Spec. ibidem & idem Io. And. secundum Host. e. dudum. ij. de elect. super verb. canonicè.

Consciē- Item, quod semper debet onerari consciencia, nisi quando po-

do ponitur, vocatis vocandis, & tunc consuevit dari vnus iudex tantum. *tiam one ramus.*

Item nota, quòd quando fit mentio de cathedrali, dicitur Ecclesie Bononien. Si autem nominetur in eadem litera alia Ecclesia Bononien. dicitur maioris Bononien.

Itē nota, quòd pro absente datur vnus iudex, quia oneratur eius conscientia propter examen, sed quando nō debet examinari, possent dari tres iudices, vt in graduatis, & aliis quibus datur gratia motu proprio.

Item nota, quòd vt asserit, dicitur, quando impetrās est supplicans vt asseritur, quando duo supplicant, vt in permutantibus, quando alius pro eo supplicat. vt accepimus, quando motu proprio Papa facit. *Vt asseritur. Vt accepimus.*

Item nota, q̄ aduerbium, semper, debet iungi verbo, vt Canonice prouisum &c. *Vt accepimus.*

Item nota, quòd, & nihilominus, est continuatiuum ad superiora vnde quando diuersificat factum, debet dici, Et insuper eidem Macario &c.

Item nota, q̄ forma dignum &c non datur, nisi quādo beneficium mandatur dari in titulum, & non quando mā datur commendari, vel pensio referuari in quibus non examinabuntur.

Item nota, q̄ in forma dignum, dicitur fauore prosequi gratioso, & non specialem gratiam facere. Item dicitur, effectus earum & huiusmodi gratiæ. *Fauore prosequi gratioso.*

Item nota, q̄ Ecclesia debet poni post Romanam, vt Romanæ Ecclesie nomine &c. *Effectus earum.*

Clericus impetrans beneficium, nō habet necesse exprimere locum originis, sed sufficit dicere. L. vel N. Diocesis.

Nota, q̄ si ille, per cuius obitum vacat beneficium, non habet cognomen, tunc dicitur vltimus rector: vt dicendo, præpositura. &c. N. diocesis, quam q̄ F. ipsius Ecclesie vltimus præpositus. *Quando suppletur cognomen.*

Per, fiat vt petitur, venit vnū fortè, & aliud debetè quando plura petuntur.

Item nota, quòd ciuitas dicitur communitas terræ, vel loci, & locorum, & castrorum vniuersitas, vnde dilectis filiis, communitati ciuitatis, & vniuersitati terrarum,

rum, castrorum, & locorum.

Gratiam beneficii impetrans, licet teneatur facere mentionem de aliis beneficiis, & præstimonis quæ obtinet, tñ non de hospitali, quia non in titulum, sed in administrationem conceditur & similiter nec de pensione, quia non habet in titulum, sed in stipendium not. Ant in Clem. fin de off ordi & not. Rot q cxxxij. in antiq. Et similiter non tenetur facere mentionem de titulo sui patrimonij, ad quem fuit ordinatus. not. Io. And de rescip postulaſti nec de victualibus clerico pro victu suo assignatis, super quibus Episcopus eum ordinavit. not. Paul in Clem ij de vita & honest. cle vt no iij. q ii. clericos Similiter non tenetur facere mentionem de beneficio sibi ad tempus, & non in perpetuum collato vt no. An. in d c postulaſti.

In literis Apostolicis sufficit apponere nomen & cognomen, maximè quando vnum ex eis esset nomen singulare, & recognitibile. Si verò essent nomina multum cõmunia, tunc esset bonum addere agnomen vt per Io. And in d. c. postulaſti. & l. ij ff. de libe & posthu.

Quando non præponitur reseruatione, nunquam in literis ad beneficia debet in clausulis generalibus dari aliqua clausula generalem reseruationem importans. Sed si ego possideo beneficium ex collatione ordinarij, vel ex alio capite, & non sum pacificus, & litigās cedit, & impetro de nouo, tunc potest dari clausula, etiamsi per cessionem huiusmodi generaliter reseruata existat.

Quado litera expeditur super beneficio, quod de sui natura tale est, q̄ veniat appellatione beneficii, vt parochialis Ecclesia, vel capellania, tunc in clausula, seu si super prouisionibus sibi faciendis debet dici, de huiusmodi, vel aliis beneficiis Ecclesiasticis in illis partibus speciales, vel generales. Si verò beneficium quod confertur, non comprehenderetur appellatione beneficii, nisi exprimeretur, vt in canonicatu, & præbenda cathedralis Ecclesiæ, vel dignitate. in c super eo. de præben. in vj. tunc in dicta clausula debet sic dici: Aut si aliqui super prouisionibus sibi faciendis de canonicatibus, & præbendis, ac dignitatibus, personatibus, administrationibus, vel officiis Lodonenſi Ecclesiæ, ad huiusmodi

iusmodi speciales, vel aliis beneficiis Ecclesiasticis in illis partibus generales, & hoc habet locum tam in expectatiuis, quàm vacantibus. Sed in expectatiuis ponitur, ad huiusmodi, vt supra in vacantibus verò non ponitur.

Aduerte, q̄ quando in beneficialibus est derogandum alicui regulæ, semper illa regula debet narrari in principio literæ, videlicet, post exordium, ibi, hinc est, q̄ nos, qui dudum inter alia volumus. & postea in obstantibus debet poni, non obstante volūtate priori, & ordinationibus præmissis, ac constitutionibus &c.

Ad gratiam liberales, dicunt in beneficialibus, specialibus fauoribus dñi, in dispensationibus, in aliis specialibus fauoribus & gratiis, vel aliter pro libito voluntatis possumus dicere sanctæ Mariæ, vel beatæ Mariæ, vt placeat.

Quando quis dimittere debet beneficium, nō est necessarium vt ponatur in non obstantibus beneficialibus, sed sufficit q̄ ponatur clausula, volumus autem.

Literæ A post quāuis debeāt narrare dispositiuè, tñ literæ gratiæ expectatiuæ possunt narrare dispositiuè, vel assertiuè, vt dicēdo: Nos qui dudū tibi, vt asseris, de vno &c & in vacatibus reseruat, Papa loquit̄ dispositiuè: vt, cum itaq; parochialis Ecclesia &c. in nō reseruat loquit̄, sicut accipimus literarum vigore qñ habet titulū prætextu vel obtentu, quando propter illius literas illud facere non poterat.

Si quis supplicauit sibi, p̄videri de duobus beneficiis vacantibus, quorum fructus &c xxx flor. aur. de camera, & simul expressit valorem dictorum beneficiorū, vt dicēdo, quorum fructus &c vt supra, & postea velit expedire literas super vno beneficio, tunc in valore ipsius præsentis beneficii debet sic dici: Videlicet, cuius cum tali Ecclesia &c. de qua hodie tibi concessimus prouideri fructus &c. xxx. flor. vt in forma, alias. si non vellet propter Cameram, q̄ fieret expressio de valore illius alterius beneficii, sup quo literæ Apostolicæ non conficerentur, tunc est necesse q̄ habeat reformationem, & exprimat valorem beneficii, cuiuslibet de per se &c.

Gratia motu pprio facta de beneficio curato, vel in principali Ecclesia, dicunt surreptitia, nisi in ea fiat mētio de cura
& pria-

& principalitate beneficii not. Rot. S. cxxviii. Hoc limita, nisi in dicta gratia sit postea generalis clausula, non obstat. & c. que clausula hodie ponitur in supplicationibus super beneficiis & no. Lap. in c. si eo tempore. & c. quanuis. & c. si propter. de rescrip. li. vj. sed Lap. de Castillione tenet, quod dicta clausula generalis nil operatur quod ad præmissa. nora. infra S. proximo.

Quando est examinatus quis ad beneficium, ponitur, mandamus, quatenus per vos, vel alium, seu alios Si vero non est examinatus, & sua natura indiget examinatione, & quod debeat aliquis vocari; tunc ponitur, inducens per te, vel aliū, seu alios: quia ad examinationem, vel ad habendam informationem, videtur electa industria iudicis. Ideo non potest alteri committere, vt dicitur mandamus quatenus si per diligentem examinationem. & tunc postea in clausula, inductionis in possessionem, ponitur, Inducens per te, vel alium, seu alios & c.

An Episcopus, qui est in curia, possit conferre beneficiū vacans in partibus. Alleg. no. per Io. And. in Nouel in c. si Apostolica de præb. quod sic. & alleg. Io. Monachi ita tenentem Tamen communiter Episcopi vadunt extra urbē ad conferendum ad hoc, vt dicatur esse in aliena diocesi, aut practicatur. vide in c. volentes. de offi. leg. & in l. fin. de offi. procon. & leg. & ibi Bar.

Præstimonia.

Beneficii appellatione continentur præstimonia, quando clericis solita sunt concedi in perpetuum beneficiū. no. Federi in tractatu permut. q. ix. & Compost. de elect. statui mus. & per Io. de rescri. postulasti. & ibi per Ant. & eo. tit. in nostra. vers. veniamus ad quæstiones. Sed licet præstimonia appellentur beneficia, non tamen intitulantur, nec in titulum, siue pro titulo beneficii assignantur. vt no. doct. in d. Clem. non resid. c. si. & de præb. de multa in j. distinct. & Guliel. in Clem. gratiæ. de rescrip. quem ibi sequitur domi. Anto. in vj. Sed idem dom. Ant. in Clem. si. de offi. ordi. tenet, quod præstimonia dentur in titulum pro hoc videtur tex. in c. si in fi. de concess. præb. lib. vj. & vide Fede. in tract. permut. q. ix. alleg. xiiij.

Beneficia non possunt vacare in Ecclesia, in qua nō est, certus

certus numerus canonicorum, nec distinctio præbendarum not. Lap super tractatu per Fed q xxxiii. in addi. ibi posita, & tunc non fit devolutio ad superiorem ex negligentia se mestris, iuxta statuta Lateranen. Concilii, & est casus notabilis in c. ex parte. de concess. præbend. Idem si esset certus numerus, sed statutum & ordinatum est, quod ad minorem numerum reducatur, ita quod aliquo ex eis cedente vel decedente, nullus eius loco substituatur, donec sit eventum ad numerum rescriptum. vt not. Feder in tract. prædict. q xxxiii q xxxv seu xlii & xliiii.

Beneficium potest conferri subalternato modo vacandi, veluti si vacat tali modo, vel tali, vel quocunque modo alio

Item potest conferri etiam non expresso aliquo modo vacandi, sed sufficit dicere, conferendo tale beneficium vacans not. Lap. alleg. vj.

Concessimus provideri, dicitur quando est signata supplicatio, & literæ non sunt expeditæ Mandamus provideri, dicitur literis expeditis per quas mandatur provideri.

Providimus, dicitur quando providit. Provisum fuit, quando auctoritate Papæ, vel alterius fuit facta provisio literis expeditis, & executis, siue præmissio, siue alio quouis modo, dicitur in reservatis, & in his in quibus affirmatur modus vacationis, siue vt præmittitur, siue aliàs quouis modo dicitur, quando modus vacationis non affirmatur.

Gratiam beneficii impetrans, licet de omnibus beneficiis quæ obtinet, teneatur facere mentionem, tamen non de qualitatibus ipsorum beneficiorum. not. glo. in Clem. j. de præb. & not. Rot. consi. lix licet ergo qualitatem ex superabundanti exprimat, puta si dixit, illa beneficia fuisse per-

eam creata, & dotata, probare non tenetur. not. Roman. consi. lxxxj. sed si valorem ipsorum beneficiorum expressit illum probare tenetur si negatur, aliàs non. not. Rot. consi. xxviii. licet autem regulariter non teneatur impetrans dictas qualitates exprimere Fallit in tribus casibus, in qualitate dignitatis, in qualitate continue residentie, & in qualitate curæ, secundum Cald. vt not. Ant. de rescript. in nota. in ver. tertio quæro tamen dicit glo. contrarium in d.

Clem.

Concessimus.

Mandamus provideri.

Providimus.

Provisum fuit.

Provisio fuit.

Siue præmissio.

Siue, vt præmittitur.

Dicitur.

Concessimus.

Mandamus provideri.

Providimus.

Provisum fuit.

Clemen. j. de qualitate curæ.

Gratia beneficalis censetur subreptitia, si impetrans habens Canonicatum & Præbendam, & expressit Canonicatum, & tacuit de præbenda, quod est verum quando præbendæ sunt distinctæ in Ecclesia, aliàs secus not. Rot. consil. xliiij. Si autem solum Canonicatum habet, & illum tacet, an gratia sit subreptitia? Glo. in c. nostra. de rescrip. dicit qd sic. Idem dicit Archid. de præben. si motu proprio, in verbo beneficij. lib. vj. vide Rot. consil. ccccxxvj. & idem dicit Lap. in Canonicatu super numerario in d. ca. si motu proprio.

Notabilia super vacantibus reseruatīs.

NOta, quod præfens in Curia, & qui non examinatur, semper intitulatur de beneficio reseruatō, quod sibi cōfertur, etiamsi esset portio in Ecclesia reseruata. Fallit in portione præstimoniali, quia potest teneri per laicum, sed absenti mandatur conferri beneficium reseruatū.

Clausula dūmodo. Nota, qd in omnibus reseruatīs, nisi in dignitatibus maioribus post pontificales, vel principales, in collegiatis Ecclesijs ponitur clausula, dūmodo eius dispositio ad nos hac vice pertineat. In beneficijs verò non reseruatīs, semper ponitur clausula, dummodo tempore datæ præsentium non sit in eo alicui specialiter ius quæsitum.

Quando per obitū familiaris Cardinalis. Item quando confertur beneficium vacans per mortem familiaris Cardinalis, licet in hoc debeat accedere voluntas ipsius Cardinalis, secundum regulam Nicol. v. tamen de dicta voluntate non debet fieri mentio in literis Apostolicis, sed de dicta voluntate per scripturam Cardinalis debet fieri sedes in Cancellaria.

Dicitur siue præmissō, siue alio quouis modo. In non reseruatīs dicitur, siue ut præmittitur, siue alio quouis modo &c. & ita de stilo.

Clausula dūmodo. Nota, qd in maioribus post pontificales, & principalibus in collegiatis Ecclesijs, ac conuentualibus dignitatibus, si vacent extra Curiam, nō ponitur clausula, earum dispositio, vel dummodo tempore datæ &c. quia sunt reseruata ratione beneficiorum. sed si vacant apud sedem, tūc ponitur clausula,